

REGIONAL UDVIKLINGSSTRATEGI 2020-2023

MULIG- HEDERNE NORD- JYLLAND»

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

INDHOLD

Forord	5
--------	---

Strategiens baggrund og snitflader	6
------------------------------------	---

Nordjylland i dag	8
-------------------	---

Vision, indsatsområder og bærende principper	10
--	----

FN's verdensmål	12
-----------------	----

Indsatsområde: Et sammenhængende Nordjylland	14
--	----

Indsatsområde: Et kompetent Nordjylland	18
---	----

Indsatsområde: Et attraktivt og bæredygtigt Nordjylland	22
---	----

Samarbejdsrelationer	26
----------------------	----

Sammen står vi stærkere	28
-------------------------	----

Effekter, initiativer og opfølgning herpå	30
---	----

Bilagsoversigt	34
----------------	----

FORORD

Vi er sammen om at udvikle Nordjylland!

Samarbejde har banet vejen til succes i Nordjylland. Gennem årene er det lykkedes os at flytte Nordjylland i den rigtige retning på en lang række vigtige parametre. Og med afsæt i en fælles forståelse af regionens udfordringer og muligheder har vi sammen skabt udvikling og vækst til glæde og gavn for hele Nordjylland.

Det arbejde vil vi fortsætte målrettet i en ny Regional Udviklingsstrategi (RUS) for perioden 2020-2023.

En strategi, som på væsentlige punkter er anderledes end vores tidligere Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi (REVUS), fordi erhvervsfremme efter landspolitisk ønske ikke længere vil være en del af Regionsrådets opgaver. Til gengæld er der masser af andre områder og potentialer at tage fat på inden for bl.a. uddannelse og kompetenceudvikling af fremtidens arbejdskraft samt grøn omstilling, klimatilpasning, miljø og grænseoverskridende samarbejder. Og ikke mindst inden for kollektiv trafik og infrastruktur samt indsatsen for Nordjyllands landdistrikter, natur og kultur.

RUS er en strategi, som ikke kun er Regionsrådets egen. Det er hele regionens strategi – et fælles afsæt som vi er enige om på tværs, og som spiller konstruktivt sammen med de kommunale planstrategier og danner grundlag for et bredt samarbejde om vækst og udvikling.

Vi har nemlig brug for et sådant fælles afsæt for at fortsætte den positive udvikling af Nordjylland. Vi vil have et stærkt Nordjylland præget af dynamik og vækst. Et Nordjylland, som er attraktivt for både virksomheder, borgere og besøgende. Og ikke mindst et Nordjylland, som er kendt for sammenhængskraft og samarbejde.

Og netop samarbejde har været et nøgleord i udarbejdelsen af strategien. Region Nordjylland har undervejs bl.a. været i dialog med de nordjyske kommuner, uddannelsesinstitutioner, erhvervsorganisationer og lønmodtagerorganisationer. Regionsrådet og kommunalbestyrelserne har haft fælles drøftelser, og en bredt sammensat administrativ styregruppe har fulgt processen tæt. Den brede involvering betyder, at strategien er et solidt værktøj til Nordjyllands udviklingsstrategiske arbejde i årene fremover.

Det gælder på områder, hvor Regionsrådet har initiativretten bl.a. inden for kollektiv trafik, kulturel virksomhed, uddannelse og miljø, samt i tilknytning hertil udvikling af infrastruktur, landdistrikter, natur og rekreative formål, grøn omstilling, klimatilpasning og grænseoverskridende samarbejder.

Og det gælder på områder, hvor vi sammen med andre myndigheder og organisationer såsom kommunerne, Business Region North Denmark (BRN), Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og de nye Erhvervshuse m.fl. med fordel kan trække i samme retning til glæde for udviklingen i hele regionen.

Fra Regionsrådets side vil vi således fortsætte det målrettede arbejde og den tætte dialog om en koordineret indsats for regional udvikling – for uanset nye roller og opgaver er vi sammen om at udvikle Nordjylland!

Ulla Astman
Regionsrådsformand

STRATEGIENS BAGGRUND OG SNITFLADER

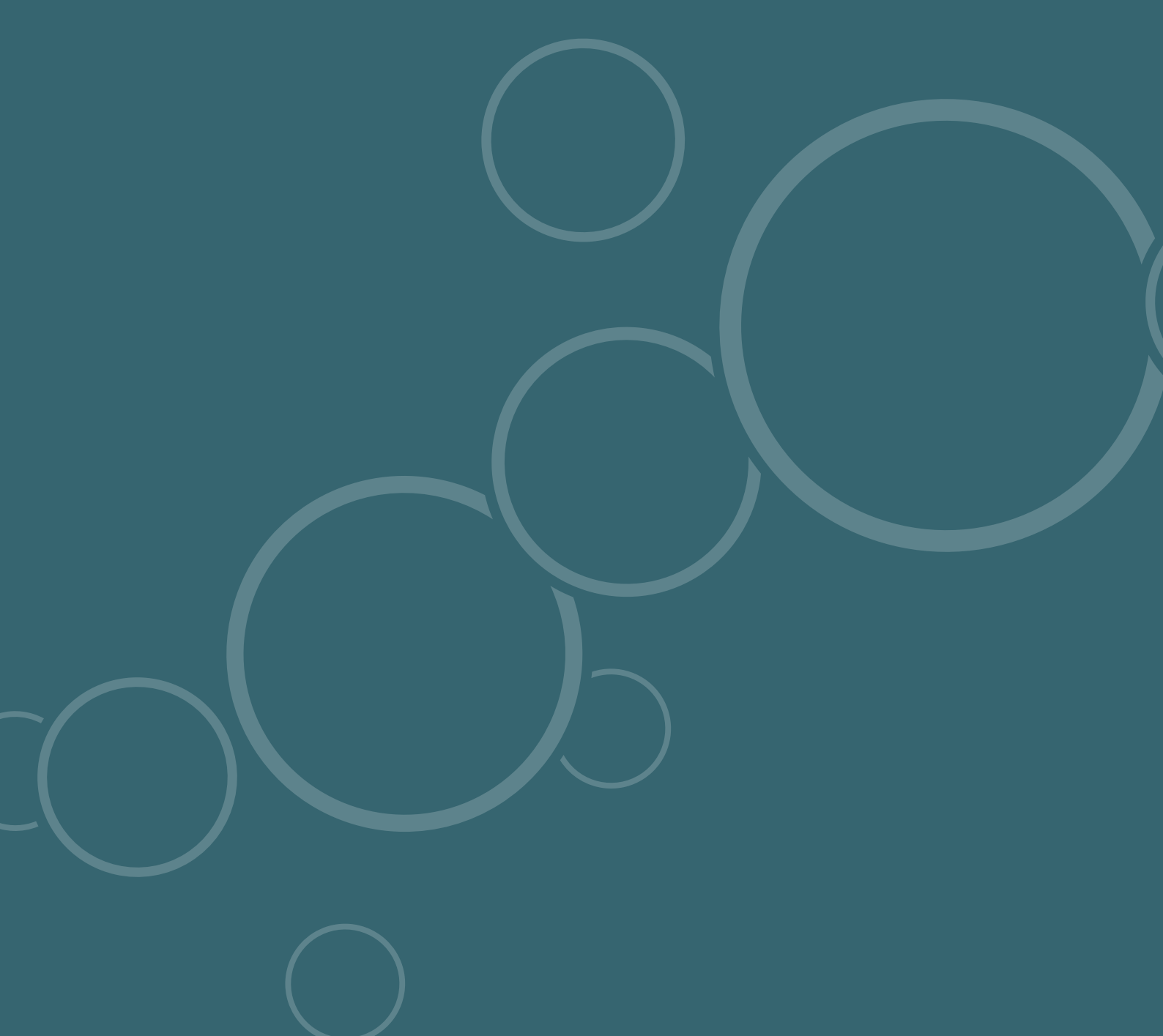
Udviklingsstrategiens baggrund og snitflader til sundheds- og erhvervsområdet

Arbejdet med udvikling af den Nordjyske Udviklingsstrategi (RUS) blev påbegyndt allerede i 2017. Oplægget var på det tidspunkt en opdatering og videreudvikling af den daværende Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi (REVUS). Med det udgangspunkt blev der ført drøftelser med regionale erhvervsorganisationer, kommunalbestyrelser, større uddannelsesinstitutioner, borgere og regionens unge blandt andet i regi af ungearrangementet Nordpol18.

Den nye strategi var stort set færdig og klar til at blive sendt i offentlig høring, da der i maj 2018 blev indgået politisk aftale om den fremtidige organisering af hele erhvervsområdet. Det var et af de bærende elementer i aftalen, at regionernes tidligere kompetencer og arbejdsområder inden for erhvervsfremme skulle fjernes og centraliseres og fremover løses i regi af en ny central organisation - Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

For den nordjyske udviklingsstrategi betød den politiske aftale at hele hørings- og godkendelsesprocessen måtte sættes i bero, og ikke mindst at alt det erhvervs- og turismefremmende måtte tages ud af strategien, fordi Regionen ikke længere måtte beskæftige sig med disse.

Ændringerne, beskrevet i den reviderede Lov om Erhvervsfremme berørte ikke en række øvrige lovhjemlede opgaver, der tidligere var omfattet af REVUS, f.eks. kollektiv trafik, ungdomsuddannelse, miljø og kultur. Lov om Erhvervsfremme regulerer også udarbejdelsen af RUS som (citater) *kan omfatte regionernes lovhjemlede opgaver inden for regional udvikling, samt i tilknytning hertil den fremtidige udvikling i regionen, infrastruktur, udvikling i yderområderne, natur og rekreative formål, grøn omstilling og klimatilpasning samt evt. grænseoverskridende samarbejder.*

Denne afgrænsning i loven betyder også, at sundhedsvæsen ikke direkte indgår i RUS. Sundhed har sin egen lovgivning og sin egen fireårige sundhedsplan. Men der er naturligvis en sammenhæng mellem sundhedsområdet og regional udvikling, da begge handler om at skabe forudsætninger for det gode liv. Og mere konkret indgår sundhedsteknologi- og innovation som en væsentlig del af begge planer/strategier.

For de regionale politikere var der et stort ønske, at de mange kvalificerede synspunkter og anbefalinger som var fremkommet i forbindelse med det omfattende forarbejde til REVUS ikke måtte gå tabt, men tværtimod skulle indarbejdes i den nye RUS. Arbejdet med at omskrive det oprindelige materiale og udvikle nyt blev indledt allerede i løbet af efteråret 2018, inden den nye Lov om erhvervsfremme blev vedtaget i december 2018.

Ifølge loven skal udkast til RUS godkendes i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, hvilket skete den 24. september 2019. Udkastet har løbende været drøftet i de regionale politiske udvalg og senest været i offentlig høring i perioden november 2019 til udgangen af januar 2020, hvor der dels har været afholdt tre offentlige høringsmøder og hvor alle interesserede har haft mulighed for at indsende sine skriftlige kommentarer. På denne baggrund er det endelige udkast udarbejdet og godkendt af Regionsrådet i maj 2020. Strategien gælder for fire år.

NORDJYLLAND I DAG

Nordjylland gennemgår i disse år en positiv udvikling. Det er lykkedes landsdelen på en lang række områder at gå fra at ligge i den nedre ende af statistikkerne til at ligge med fremme i front. Fra en position, hvor Nordjylland historisk har haft en overvægt af ufaglærte og færre højtuddannede, nærmer regionen sig nu landsgennemsnittet. På den anden side er udfordringerne at sikre tilstrækkelige og rigtige kompetencer samt at sikre en ordentlig bredbåndsdækning.

Demografisk udvikling

Stort set hele Europa oplever et fald i antallet af indbyggere i den erhvervsaktive alder, en aldrende befolkning og stigende urbanisering. Det gælder også i Nordjylland, som har en lav befolkningsvækst kombineret med en høj gennemsnitsalder. På dette område er Nordjylland udfordret, hvilket også understreges af, at Nordjylland har underskud på både fødsels- og flyttebalancen. Når der alligevel har været en mindre vækst i indbyggertallet skyldes det, at antallet af indvandrere overstiger udvandringen. Internt i regionen oplever mange landdistrikter og yderligt beliggende egne fraflytning af unge mod de større byer – især ind mod Aalborg. Der foregår således en demografisk centralisering internt i regionen.

Uddannelse og kompetence

I en tid, hvor Danmark ikke kan eller skal konkurrere med resten af verden på prisen på produkterne, bliver

de menneskelige ressourcer Nordjyllands vigtigste råstof. Aldrig før har så mange nordjyder taget en ungdomsuddannelse, en videregående uddannelse eller har opkvalificeret deres kompetencer. Hvor regionen historisk har haft flere ufaglærte end resten af landet, er der de seneste år sket en markant udvikling, hvor Nordjylland nu nærmer sig landsgennemsnittet.

Kvalificeret arbejdskraft

Efter mange kriseår med faldende beskæftigelse er udviklingen nu vendt, og antallet af medarbejdere i de nordjyske virksomheder er steget stort set konstant siden 2013. Beskæftigelsesfremgangen har været – og er – bredt funderet i erhvervslivets forskellige typer af virksomheder og brancher.

Virksomhederne efterspørger i højere grad medarbejdere med tekniske kompetencer og it-uddannelser. Halvdelen af alle nordjyske virksomheder har særligt

Befolkningens (25-64 år) højeste fuldførte uddannelse 2019

		Region Nordjylland	Hele landet
Ufaglært		26 %	25 %
Erhvervsfaglig		41 %	35 %
Kort videregående uddannelse (KVU)		5 %	6 %
Mellemlang videregående uddannelse (MVU)		19 %	21 %
Lang videregående uddannelse (LVU)		9 %	13 %

Erhvervsstruktur (andel beskæftigede) 2017

Primære erhverv (Landbrug, skovbrug og fiskeri)	Industri	Bygge og anlæg	Handel og transport	Privat service	Offentlig service
5% i Region Nordjylland	15% i Region Nordjylland	7% i Region Nordjylland	23% i Region Nordjylland	18% i Region Nordjylland	32% i Region Nordjylland
2% i hele landet	12% i hele landet	6% i hele landet	24% i hele landet	25% i hele landet	31% i hele landet

Nordjyllands egnsvisse karakteristika

vanskeligt ved eller må opgive at få besat en it-specialiststilling – især industrien er hårdt ramt. Samtidig er det en udfordring, at mange på de lange videregående uddannelser fraflytter regionen under, eller efter, studie, fordi de oplever, at virksomhederne ikke efterspørger deres kompetencer.

Erhvervsstruktur

Den nordjyske erhvervsstruktur adskiller sig en anelse fra resten af landet. Her findes forholdsvis mange små og mellemstore virksomheder og få helt store. Mens de traditionelle erhverv, som landbrug, industri og bygge og anlæg, er en anelse overrepræsenteret, gør det modsatte sig gældende for de private serviceerhverv.

Klima og miljø

I dag forbruger vi danskere globalt, som om vi havde 4,2 jordkloder til rådighed, og Danmark er, hvad angår ansvarligt forbrug og produktion, langt fra at opfylde FN's 17 verdensmål. Det giver klima- og miljømæssige udfordringer, som bliver større efterhånden som vores

aftryk i form af f.eks. CO₂, pesticider og affald hober sig op. Nordjylland står for landets største produktion af vedvarende energi i forhold til, hvor stor regionen er, men andre regioner haler ind på Nordjylland. Når det kommer til vores forbrug af energi, har Nordjylland derimod et højt forbrug af energi og fossile brændsler og dermed også en stor udledning af CO₂.

Natur, kultur og rekreative formål

Arealmæssigt har nordjyderne mere natur og rekreative områder til rådighed end gennemsnitsdanskere og Nordjyllands naturrigdom har international bevågenhed. Naturen har skabt grundlag for en rigdom af kulturmiljøer, og i Nordjylland findes næsten en fjerdedel af alle fredede fortidsminder i Danmark. Nordjylland er godt repræsenteret med tilbud indenfor alle genrer af kulturlivet, både scenekunst, billedkunst, musik, litteratur, film, kulturarv, kulturformidling samt større kulturrevents og -festivaler. Alligevel er vi den region, hvor færrest er registrerede kunstnere – også relativt set.

VISION

—NORDJYLLANDS VÆKST OG UDVIKLING

”

Nordjylland er i 2025 anerkendt for sin unikke evne til at skabe bæredygtig udvikling, sammenhæng og balance i hele regionen og for i høj grad at have udnyttet globaliseringens muligheder og de regionale styrkepositioner.

Nordjylland skal nå sine mål gennem internationalt udsyn, åbenhed og samarbejde og skal vise vilje til at gå nye veje og afprøve innovative idéer og løsninger til gavn for regionens borgere og virksomheder.

Indsatsområder

Omdrejningspunkterne i den Regionale Udviklingsstrategi er tre indsatsområder, som tager afsæt i Nordjyllands særlige udfordringer og muligheder. Valget af disse indsatser er dels baseret på en række analyser, jf. bilagene, dels at en lang række elementer i indsatsområderne har vist sig som en robust ramme for handling i perioden med Regional Vækst- og Udviklingsstrategi 2015.

De tre indsatsområder er:

- Et sammenhængende Nordjylland
- Et kompetent Nordjylland
- Et attraktivt og bæredygtigt Nordjylland

Initiativer på disse tre indsatsområder skal medvirke til at indfri visionen for Nordjyllands udvikling. Det gælder både initiativer fra Regionsrådet og ikke mindst initiativer, som udvikles og sættes i gang i tæt samarbejde mellem relevante aktører i Nordjylland.

For hvert indsatsområde er der peget på kerneinitiativer, som er initiativer, der i særlig grad vurderes som centrale for samarbejde og partnerskab om udvikling i Nordjylland

i den kommende periode. Kerneinitiativerne er identificeret gennem dialog med centrale samarbejdspartnere og drejer sig om følgende:

- Etablering af en 3. Limfjordsforbindelse
- Styrkelse af det nordjyske jernbanenet
- Forbedring af vejforbindelsen Hanstholm-Skive-Herning (rute 26/34)
- Teknologipagt om stærke tekniske kompetencer
- Styrkelse af uddannelsesmuligheder og kompetenceudvikling i alle dele af Nordjylland
- Strategisk energiplanlægning
- Cirkulær økonomi

Bærende principper

Visionen tager afsæt i en række principper, som beskriver, hvordan Regionsrådet vil sætte handling bag ordene.

De bærende principper er:

- Bæredygtig udvikling
- Sammenhæng og balance
- Globaliseringens muligheder
- Åbenhed og samarbejde
- Nytænkning

Bæredygtig udvikling

Udviklingen skal skabe blivende resultater, og indsatserne skal være igangsat på et økonomisk og miljømæssigt bæredygtigt og evidensbaseret grundlag. Samtidig skal indsatserne være socialt bæredygtige og dermed skabe lige muligheder for alle i alle dele af regionen.

Globaliserings muligheder

Globaliseringen er en mulighed for udvikling i hele regionen, som Nordjylland skal udnytte. Vi skal have internationalt udsyn både for at lade os inspirere og for at skabe nye samarbejder.

Sammenhæng og balance

Nordjylland skal også hænge godt sammen via god mobilitet og styrket digital infrastruktur så vi kan udnytte potentialerne i alle dele af regionen. Særligt landdistrikternes stedbundne potentialer skal udnyttes, så de udvikler sig som levende og aktive lokalsamfund.

Åbenhed og samarbejde

Vi har en lang og god tradition for at samarbejde i Nordjylland, hvilket vi skal bygge videre på. Vi vil skabe stærke strategiske samarbejder og partnerskaber om vores indsatser, så vi opnår størst mulig effekt og resultater.

Nytænkning

Vi skal turde tænke nyt og være innovative på alle områder. Innovation og digitalisering giver bedre løsninger.

FN'S VERDENS- MÅL

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling er centrale fokuspunkter, som er integreret i de fem bærende principper for Region Nordjyllands vision.

FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling

FN's 17 mål for bæredygtig udvikling sætter mål for hvordan verden opnår miljømæssig, økonomisk og social bæredygtighed, og er tiltrådt af alle verdens lande. Det er nu op til nationer, regioner, kommuner, virksomheder og organisationer at fokusere deres indsatser på at opfylde målene. Ikke alle aktører kan eller skal bidrage til opfyldelse af alle mål, nogle vil være mere relevante i forhold til aktørens virke og handlemuligheder.

Regional Udviklingsstrategi rummer primært mulighed for at påvirke den sociale og økonomiske bæredygtighed i Nordjylland gennem indsatser for en balanceret udvikling i hele regionen, fokus på uddannelse og efteruddannelse, adgang til bredbåndforbindelser og kollektiv trafik. Den miljømæssige bæredygtighed påvirkes mere indirekte ved indsatser for lavere energi- og ressourceforbrug og omstilling til cirkulære forretningsmodeller.

Regionen har også en mulighed for direkte påvirkning af den miljømæssige bæredygtighed gennem samarbejdet med kommunerne om en samlet plan for 100 % forsyning med vedvarende energi i Nordjylland.

Med strategien tager det regionale partnerskab bag RUS ansvar for regionens udvikling og et medansvar for en global bæredygtig udvikling.

Verdensmålene er gensidigt afhængige og har indbyrdes koblinger. Som ramme for udviklingsstrategien er verdensmålene med til at sikre eftertanke og sammenhæng på tværs af strategien, så en indsats, der eksempelvis har til formål at løse mobilitetsudfordringer, ikke fører til en unødigt miljø- eller klimamæssig belastning.

DE 17 VERDENSMÅL

1 AFSKAF FATTIGDOM 	Afskaffe alle former for fattigdom i verden.	10 MINDRE ULIGHED 	Reducere ulighed i og mellem lande.
2 STOP SULT 	Stoppe sult, opnå fødevarerikkerhed og forbedret ernæring samt fremme bæredygtigt landbrug.	11 BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND 	Gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige.
3 SUNDHED OG TRIVSEL 	Sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper.	12 ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION 	Sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer.
4 KVALITETS- UDDANNELSE 	Sikre alle lige adgang til kvalitets uddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring.	13 KLIMA- INDSATS 	Handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser.
5 LIGESTILLING MELLEM KØNNENE 	Opnå ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder.	14 LIVET I HAVET 	Bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer.
6 RENT VAND OG SANITET 	Sikre, bæredygtig adgang og forvaltning af vand og sanitet for alle.	15 LIVET PÅ LAND 	Beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, fremme bæredygtigt skovbrug, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af bio diversitet.
7 BÆREDYGTIG ENERGI 	Sikre, at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi, til en overkommelig pris.	16 FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER 	Støtte fredelige og inkluderende samfund. Give alle adgang til retssikkerhed og opbygge effektive, ansvarlige og inddragende institutioner på alle niveauer.
8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST 	Fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle.	17 PARTNERSKAB FOR HANDLING 	Revitalisere det globale partnerskab for bæredygtig udvikling og styrke midlerne til at nå målene.
9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR 	Bygge robust infrastruktur, fremme inklusiv og bæredygtig industrialisering og understøtte innovation.		

A nighttime photograph of a multi-lane highway. Several cars and a large truck are visible, their headlights and taillights creating streaks of light. Overhead road signs for E45 are visible. The scene is dark, with the primary light sources being the vehicle lights and some distant streetlights.

INDSATSOMRÅDE

ET SAMMEN- HÆNGENDE NORDJYL- LAND

God infrastruktur er en forudsætning for udvikling

En god vejinfrastruktur for både person- og godstransport er en forudsætning for mobilitet og for udvikling og beskæftigelse. Krydsning af Limfjorden ved Aalborg er en flaskehals på mobiliteten og nødvendiggør en 3. Limfjordsforbindelse snarest. Der er også behov for, at der fra den vestlige del af Nordjylland skabes gode forbindelser til motorvejsnettet, og at der er vejakser på tværs af regionen, der kan binde egnene bedre sammen. Motorvejs- og jernbaneforbindelser gennem Nordjylland er en del af Jyllandskorridoren, hvor Nordjylland er en del af hovednettet på det europæiske transportnetværk.

Havnene er en vigtig del af den nordjyske infrastruktur. De store mængder af gods, fisk og passagerer, der passerer gennem de nordjyske havne, er grundlag for vækst og beskæftigelse. De fem største nordjyske havne er alle i gang med udvidelser, og det vil skabe yderligere aktiviteter inden for f.eks. offshore, maritim service, energi og turisme. Aalborg Lufthavn har desuden afgørende betydning for at binde Nordjylland sammen med hovedstaden og med resten af verden.

Endvidere spiller den digitale infrastruktur også en meget stor rolle. Adgang til de rigtige bredbåndsforbindelser og en veludbygget trådløs it-infrastruktur spiller en væsentlig rolle både for bosætning, service til borgerne og udvikling – ikke mindst i regionens landdistrikter.

Målet er at skabe mobilitet, vækst og sammenhængskraft i hele Nordjylland.

Det kræver stærke transport- og kommunikationsforbindelser både inden for og ud af regionen. Det gælder den trafikale infrastruktur med veje, jernbaner, havne og lufthavn, som er grundlaget for den kollektive trafik, for virksomhedernes godstransport og for den private trafik i og gennem Nordjylland. Det gælder også den digitale infrastruktur, som er en forudsætning både for bosætning og virksomhedslokalisering.

Digitale transportløsninger

Både person- og godstransport stiger globalt. Det giver et stort behov for løsninger, der kan sikre bæredygtig transport, god afvikling af trafikken, intelligent logistik og information på rejsen. Nordjylland har længe været kendt for kompetence og udvikling inden for IKT-området, herunder Intelligente Transport Systemer (ITS) og intelligent logistik. Dagens ITS-løsninger kan ses som de første skridt hen mod en integreret anvendelse (Smart Region).

Nordjyllands Trafikselskab er gået forrest med initiativ til udvikling af MinRejseplan, hvor ambitionen er at kunne få overblik over alle de tilbud, der findes for at komme fra A til B i Danmark. Det betyder, at Rejseplanen ud over bus, tog, metro, letbane og færger og nu samkørsel og taxi også i nær fremtid vil vise fjernbusser, indenrigsfly, delebiler og delecykler.

Digitale sundhedsløsninger

Digitale løsninger skal også være med til at omstille sundhedsvæsenet og styrke borgernes muligheder for at mestre egen sundhed, stimulere forebyggelse og interaktion med sundhedsprofessionelle. Det ligger i forlængelse af den nordjyske sundhedsaftale, der har som mål at udvikle sundhedsvæsenet på en måde, så borgerne oplever et sundhedsvæsen, der tager udgangspunkt i deres behov, samt de regionale erfaringer med telesundhed.

Nordjylland har som de første indført telehomecare i stor skala. Telemedicinsk Servicefunktion er etableret i januar 2015 som et samarbejde mellem 11 nordjyske kommuner og Region Nordjylland. Den fælles servicefunktion understøtter driften af det nordjyske tilbud om telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med KOL.

Ny sundhedsteknologi, herunder virtualisering af sundhedstilbud, er en prioriteret indsats i det nordjyske sundhedsvæsen, f.eks. er det et særligt fokusområde at udbrede digital sundhed på kronikerområdet.

Den kollektive trafik er med til at binde regionen sammen

Den kollektive trafik er et vigtigt element i at understøtte pendling til og fra arbejde og uddannelse. Samtidig er den kollektive trafik vigtig for at sikre, at transportmæssige muligheder for at bo i land-områderne opretholdes.

Der tænkes alternativt for at dække mobilitets-behovet. Nordjyllands Trafikselskab vil fremover arbejde med at integrere traditionel kollektiv trafik med samkørsel, delebiler, delecycler, taxi og færger mv. Der er som et pilotprojekt etableret et hovednet med fast garanteret frekvens, baseret på de regionale busruter, og en såkaldt plusbus, så alle nordjyder, der ikke bor tæt på hovednettet, kan blive transporteret til et knudepunkt (station) på hovednettet mod en fast lav betaling.

Hurtige og komfortable busser (X-bus) sikrer transport mellem de større byer og i de tyndere befolkede områder sikrer lokalruter og flexsystemer borgernes mobilitet. De kommende år etableres et højklasset bussystem, BRT, fra Vestbyen i Aalborg, gennem centrum til bl.a. Universitet og det nye Aalborg Universitetshospital i øst.

I 2017 overtog nordjyderne ansvaret for den regionale togdrift. Det har givet flere togaftage og bedre sammenhæng mellem tog og busser og en markant passagerstigning på den overtagne kørsel. I 2020 åbner jernbanen til lufthavnen, og her bliver det nødvendigt at overveje den regionale togbetjening af Vendsyssel, herunder evt. åbning af nye stationer. Når det nye signalsystem åbnes i Himmerland giver det muligheder for evt. udvidelse af den regionale betjening til Hobro.

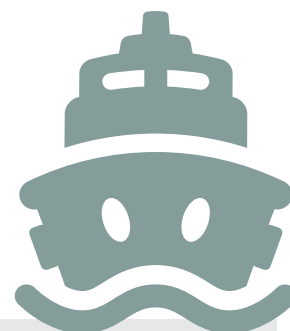
Klimaforandringer og miljøhensyn stiller krav om brug af nye og mere klimavenlige brændstoffer. Som led heri testes brintbusser i den kollektive trafik, og biogas vælges fremover ved nye udbud, hvor det er teknisk og økonomisk muligt, ligesom visse bybusser forventes at overgå til el-drift.

300.000

lastbiler passerer gennem de nordjyske
færgehavne hvert år.

116.000

biler krydser på hverdage Limfjorden
ved Aalborg.

Bidrag til en region i balance

God infrastruktur – både vejforbindelser, kollektiv trafik og digital infrastruktur – er en afgørende forudsætning for sammenhængskraften i en region og er med til at muliggøre bosætning og udvikling i alle egne af Nordjylland. Der er behov for at se på øst-vest sammenhængen i den kollektive trafik, ligesom der er behov for at tænke nye løsninger omkring trafikbetjeningen i de områder, hvor der er få passagerer. De stedbundne kvaliteter er med til at skabe aktivitet, ligesom de nordjyske havne er udviklingsdynamoer og har stor betydning for deres oplande. Færgeforbindelsen til Læsø har oplevet stigende passagertal siden staten bidrog til nedsættelse af priserne.

KERNEINITIATIVER

Etablering af en 3. Limfjordsforbindelse som en statsligt finansieret vestlig forbindelse over Egholm.

Det er afgørende, at Folketinget hurtigst muligt vedtager en anlægslov og anviser finansiering til at starte etableringen af forbindelsen. Det vil tage 6-8 år at anlægge den samlede forbindelse og kapaciteten på de to fjordkrydsninger ved Aalborg er allerede opbrugt. Regionsrådet vil sammen med kommuner, erhvervsliv og fagforeninger i komiteen 3. Limfjordsforbindelse.nu og i Business Region North Denmark, fortsat styrke arbejdet for snarest at få gennemført trafikaftalen fra 2014 om en 3. Limfjordsforbindelse over Egholm.

Styrkelse af det nordjyske jernbanenet

Efter Nordjylland overtog regionaltogstrafikken i 2017, køres der nu ca. 30 pct. mere på hovedbanen. Det er planen, at det gradvist udvides til ca. 75 pct. mere i takt med etablering af det nye signalsystem, men pga. forsinkelser kan dette ikke opnås i denne strategiperiode til 2023. I 2020 åbner banestrækning til Aalborg Lufthavn og det er et nordjysk ønske, at lufthavnen fremover betjenes fast af to fjerntog hver time. På længere sigt skal jernbanestrækningerne i Nordjylland elektrificeres og have udvidet bane-kapacitet. Det vil muliggøre en mere moderne, stabil og miljøvenlig jernbane. Elektrificering sydfra til Aalborg Lufthavn er planlagt, men det er nødvendigt at gå videre nordpå, og ideelt set vestpå, for at sikre fremtidig gods- og fjerntogsbetjening af Nordjylland.

Forbedring af vejforbindelsen Hanstholm-Skive-Herning (rute 26/34)

Thy og Mors har mange eksportvirksomheder, der ligesom Hanstholm Havn er meget afhængige af en opgradering af vejforbindelsen Hanstholm-Skive-Herning med forbindelse til motorvejsnettet. Vejdirektoratet bygger en omfartsvej vest om Haderup på rute 34 mellem Skive og Herning som en motortrafikvej med 2+1 spor. Vejen har forventet åbning i efteråret 2020. Men målet er en fortsat opgradering af ruten til en 2+1 vej, som kobles på det eksisterende motorvejsnet ved Herning. Hermed forbedres både fremkommelighed og trafiksikkerhed.

ØVRIGE INITIATIVER

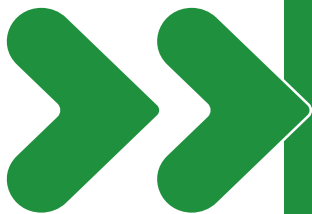
- // Forbedring af vejforbindelsen Thisted-Aalborg og af Aggersundbroen.
- // Udbygge sammenhængskraft og mobilitet via god digital infrastruktur – fast og trådløst.
- // Støtte op om udvikling af de nordjyske erhvervshavne og Aalborg Lufthavn.
- // Støtte op om Jyllandskorridoren, herunder etablering af en Hærvejsmotorvej samt støtte op om en fast Kattegatforbindelse.
- // Styrke den kollektive trafiks rutenet til gavn for pendling og sammenbinding af regionen.
- // Arbejde på at minimere transportens miljø- og klimabelastning.
- // Anvendelse af intelligente transportløsninger (ITS) og Smart Region løsninger.
- // Styrke de samlede kompetencer til at udvikle og implementere digitale sundhedsløsninger, som understøtter sammenhængende forløb.
- // Arbejde for gennemførelse af nordjysk masterplan for bæredygtig mobilitet sammen med kommuner og andre interessenter.

Initiativer vil blive gennemført i partnerskaber af skiftende karakter og sammensætning, hvor hver deltager bidrager på baggrund af sine ressourcer, ansvarsområde og kompetencer.

A photograph of two men in a factory or workshop. The man on the right, wearing a white shirt and an orange safety vest with a 'DIE' logo, is using a power drill to work on a wooden structure. The man on the left, wearing a dark polo shirt, is observing him. The background shows industrial equipment, including a blue coiled hose and various metal frames.

INDSATSOMRÅDE

**ET
KOMPETENT
NORD-
JYLLAND**

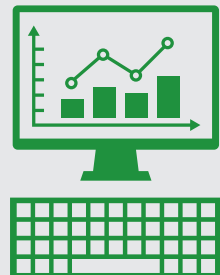
Målet er at stimulere til udvikling i Nordjylland ved at fokusere på en øget balance mellem borgernes kompetencer og arbejdsmarkedets efterspørgsel.

Nordjylland skal være en region, hvor både nuværende og kommende virksomheder kan finde den relevante, kompetente og innovative arbejdskraft, samt hvor der støttes op om nye iværksættere. Vi skal uddanne unge, som er stærke digitalt og som tør gå foran i en foranderlig verden.

En region med de rette kompetencer

De rette kompetencer skal være tilstede i hele regionen, så virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft, og borgerne har adgang til jobs. Det er en forudsætning for, at det er muligt og attraktivt at bo, uddanne sig og arbejde i alle regioner i Danmark. Det er ikke de samme kompetencer, den private og offentlige sektor efterspørger i alle egne af Nordjylland. Det er heller ikke de samme jobs og arbejdsfunktioner, som borgerne har og vil få på tværs af Nordjylland. Det afspejler blandt andet forskelle i erhvervsstrukturer, uddannelsesmuligheder og eksisterende kompetencer på det nordjyske arbejdsmarked. Det kræver derfor viden om de regionale forhold at sikre et match og skabe gode, bæredygtige løsninger på udfordringen om at sikre kvalificeret arbejdskraft til Nordjylland.

Sikre tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft

Prognoserne viser, at nordjyderne bliver bedre uddannet i fremtiden, men der er alligevel behov for at sætte yderligere tiltag og aktiviteter i gang. Udfordringerne handler bl.a. om, at næsten en fjerdedel af den nordjyske arbejdsstyrke er ufaglært, og efterspørgslen på ufaglært arbejdskraft falder, og vil fortsat gøre det i fremtiden. Samtidig viser analyser, at der generelt bliver brug for flere faglærte og for specialister og højtuddannede på udvalgte områder, det gælder f.eks. inden for IT-området i den private sektor og inden for velfærds- og omsorgsområdet i den offentlige sektor.

For at sikre den nordjyske udvikling og innovation i både den offentlige og private sektor, er det nødvendigt med et generelt løft i kompetenceniveauet og dermed sikre en kvalificeret arbejdsstyrke, som matcher arbejdsmarkedets behov.

Det kan ske ved, at flere unge får en erhvervsrettet uddannelse og ved at flere ufaglærte bliver faglærte. I den forbindelse er det vigtigt at uddannelserne er rummelige og fleksible, så de hurtigt kan omstilles til nye forhold og samtidig appellere til en bred gruppe af unge. Endvidere kan et løft i kompetenceniveauet ske ved, at flere virksomheder ansætter højtuddannede. Derfor er det også vigtigt at fastholde flere unge til at blive i Nordjylland, eller vende tilbage hertil, efter endt uddannelse.

Livslang læring for alle borgere

Alle nordjyder skal have adgang til vedvarende læring, så den enkelte borger kontinuerligt kan opkvalificere sine kompetencer. Det er vigtigt, at alle borgere er aktive medborgere, og at alle er kvalificerede til arbejde. På et mere personligt plan er det vigtigt, at borgerne udvikler sig personligt og fungerer godt i sociale sammenhænge. Den livslange læring foregår således ikke blot i det formelle uddannelsessystem, der skal også være fokus på, at viden skal fornyes i forhold til mere private behov for at udfolde "det gode liv" og for at kunne deltage i demokratiske beslutningsprocesser.

Bidrag til en region i balance

Det er essentielt for udvikling i hele den nordjyske region, at der er balance og mulighed for at tage en uddannelse, uanset om man er bosat i Aalborg eller Ålbæk. Rekruttering af kvalificeret arbejdskraft i alle dele af landsdelen og alternativer til urbaniseringens vandring fra land til by, kræver særlige tiltag. Nordjylland skal udnytte sine muligheder og potentialer på uddannelsesområdet i alle dele af regionen. Adgang til efter- og videreuddannelse og erhvervsrettede kompetencegivende uddannelser i landdistrikterne skal sikres, så Nordjylland har et bredt og geografisk dækkende udbud af kompetenceudvikling og uddannelsesstilbud på alle niveauer.

Med 25,7%

er Nordjylland den region i Danmark, der har den største andel af unge, som vælger en erhvervsuddannelse mod 20 % på landsplan.

Men også inden for Nordjylland er der store kommunale forskelle på andelen, f.eks. er der 21 % i Aalborg og 33 % i Morsø kommune.

Og Nordjylland forventes i 2025 at skulle bruge ca. 8.700 flere faglærte.

KERNEINITIATIVER

Teknologipagt

Region Nordjylland har i samarbejde med repræsentanter for de nordjyske uddannelsesinstitutioner, virksomheder og kommuner i fællesskab udarbejdet en Nordjysk Teknologipagt, som en del af den nationale teknologipagt.

Teknologipagten blev godkendt i Regionsrådet den 24. september 2019 og vil blive udmøntet i en række konkrete initiativer frem mod år 2021.

Teknologipagten har til formål at få flere til at interessere sig for og uddanne sig indenfor STEM, en forkortelse for Science, Technology, Engineering og Mathematics. Det kan eksempelvis ske via forskellige initiativer som f.eks. events, rollemøder, laboratorier, kompetenceudvikling og tværgående samarbejder. Målsætningerne, som er de samme som i den nationale teknologipagt, er at:

- 20 pct. flere fuldfører en videregående STEM-uddannelse i 2028 i Nordjylland
- 20 pct. flere fuldfører en STEM-erhvervsuddannelse i 2028 i Nordjylland

Styrkelse af uddannelsesmuligheder og kompetenceudvikling i alle dele af Nordjylland

Der skal være adgang til uddannelse, uanset hvor man bor, og vi vil arbejde for at bevare det decentrale uddannelsesudbud. Alle tilbud kan ikke ligge i alle egne af regionen, men der skal tænkes i de bedst mulige samarbejder og løsninger mellem de eksisterende institutioner, så de rette muligheder for uddannelse og kompetenceudvikling udbydes de rette steder. Det vil øge chancen for, at f.eks. de unge påbegynder en ungdomsuddannelse tæt på bopælen. På den måde styrkes rekrutteringsmulighederne for virksomheder/ erhvervsliv og samtidig fastholdes en bred række muligheder i lokalområdet. Samtidig vil det også styrke mulighederne for kompetenceudvikling inden for bl.a. IT området, hvor der er et stort behov for det.

En større tilgængelighed af uddannelse og attraktive studiemiljøer i landdistrikterne i Region Nordjylland, kan eksempelvis foregå ved udvikling af uddannelsesfællesskaber, herunder administrative fællesskaber, så udbud fastholdes i mindre befolkede områder. Der vil også kunne arbejdes med øget anvendelse af fjernundervisning og fleksible undervisningsformer, som understøtter øget tilgængelighed til uddannelse og udvikle fleksible undervisnings- og læringsmiljøer.

ØVRIGE INITIATIVER

- // Undervisning i innovation og iværksætteri skal styrkes fra folkeskolen til de videregående uddannelser. Medvirke til fokus på både entreprenørskab (flere starter egen virksomhed) og entreprenørskab (flere medarbejdere skaber innovation i eksisterende virksomheder)
- // Medvirke til opkvalificering og omskoling, herunder af ufaglærte til faglærte i kortere og målrettede forløb på områder med udsigt til stor mangel på arbejdskraft.
- // Styrke søgningen til erhvervsfaglige ungdomsuddannelser og iværksætte tiltag, der kan sænke frafaldet på disse uddannelser.
- // Styrke arbejdsstyrkens IT-kompetencer, da den teknologiske udvikling ændrer kompetencebehovet og stiller krav om løbende opkvalificering
- // Udvide arbejdsstyrken f.eks. ved at tiltrække kvalificeret udenlandsk arbejdskraft og motivere de beskæftigede til at blive længere på arbejdsmarkedet.
- // Fortsætte med overvågningsarbejdet vedr. efterspørgsel og udbud af kvalificeret arbejdskraft, kompetencer og uddannelser.

Initiativer vil blive gennemført i partnerskaber af skiftende karakter og sammensætning, hvor hver deltager bidrager på baggrund af sine ressourcer, ansvarsområde og kompetencer.

INDSATSOMRÅDE

ET ATTRAKTIVT OG BÆRE- DYGTIGT NORD- JYLLAND

Målet er at styrke Nordjyllands position som en bæredygtig region, der er attraktiv for borgere, besøgende og erhvervsliv. Nordjyderne ønsker at bo i attraktive områder med rig natur, rent miljø og et godt kulturliv. De samme kvaliteter tiltrækker besøgende, og potentialet i dette skal udnyttes optimalt. Nordjylland skal være en tiltrækkende, grøn og ren region. Vi samarbejder bredt for at løse de tiltagende klimaforandringer og udnytte mulighederne i nye energiformer og -systemer.

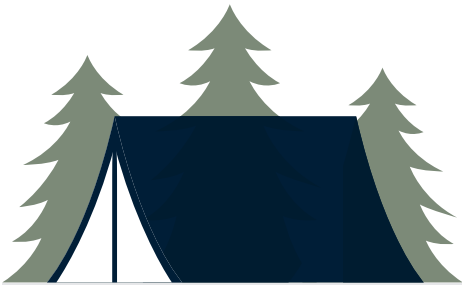
Det gode liv i Nordjylland

En grøn og attraktiv region er en region med store naturområder med gode muligheder for friluftsliv og rekreation, med et rent miljø og med et rigt kulturliv. Alt dette er styrker, som Nordjylland allerede har, og som der er behov for fortsat at arbejde med at styrke og udvikle. Kvaliteten og omfanget af den nordjyske natur er også med til at danne grundlag for fødevarer- og energiproduktion, livskvalitet og rekreation for såvel fastboende som besøgende. Nordjylland har meget at byde på, men der skal sættes på at styrke kvaliteten og fremme formidlingen og adgangen til den nordjyske natur og kultur.

Når det handler om et rent miljø, har både stat, region og kommuner en vigtig opgave med at opspore og kortlægge de steder i regionen, hvor der er mistanke om forurening. Målet er at sikre, at borgernes sundhed, overfladevand og miljø ikke udsættes for skadelige påvirkninger. Et rent miljø er helt essentielt både for borgere, besøgende og virksomheder.

Region Nordjylland ønsker at øge samarbejdet med kommunerne om f.eks. sikring af rent grundvand til drikkevandsforsyningen, klimatilpasning og -sikring samt indsatser for at undgå oversvømmelser i sårbare områder.

Stedbundne kvaliteter og ressourcer

Attraktivitet og udviklingsmuligheder er ofte knyttet tæt sammen med lokale ressourcer og styrker. De stedbundne kvaliteter og ressourcer kan bestå i særlige naturtyper, særlige aktivitetsmuligheder som geografien giver, bymiljøer der kan omdannes til nyt, og ikke mindst de lokale mennesker, der forstår at se og omsætte potentialerne. Fokus på et steds kvaliteter kan hjælpe med at binde natur, kultur, oplevelser og udvikling bedre sammen, og skabe nye muligheder for innovation og stærke lokalmiljøer.

Gennem de samlede indsatser bidrager Regionen til grundlaget for gode bosætningsmuligheder i lokalmiljøer med gode muligheder for at etablere sig, bo, uddanne sig og arbejde.

Mere end en tredjedel af Nordjyllands energiforbrug stammer fra vedvarende energi.

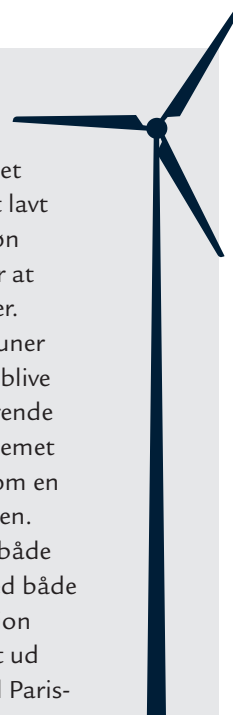
Nordjylland producerer mere vedvarende energi per indbygger end nogen af de øvrige danske regioner.

En region med natur og biodiversitet

Nordjylland rummer store naturkvaliteter til glæde for både nordjyder og for landsdelens gæster. Men både i landskaberne og i byerne er det en udfordring, at biodiversiteten – mangfoldighed og variation i dyre- og planteliv – er under pres. Både og i forhold til aktiviteter i byer og i landskabet – f.eks. projekter inden for klimatilpasning – kan der tænkes i at indarbejde tiltag, der skaber bedre betingelser for øget biodiversitet. Det kan eksempelvis gøres ved tiltag som blomsterenge og faunastriber, som både øger naturværdien og skaber et smukkere landskab.

En bæredygtig region

Det gode liv i en rummer også muligheden for at gøre det let at leve bæredygtigt. Det kræver et lavt energiforbrug, fossilfri energi, grøn transport og gode muligheder for at recirkulere og genbruge ressourcer. Regionen og de nordjyske kommuner samarbejder om at nå frem til at blive 100 % selvforsynende med vedvarende energi. Omstillingen af energisystemet skal foregå smidigt, og opleves som en gevinst, ikke et tab for livskvaliteten. Det kræver fokus og samarbejde både på strategisk og praktisk plan med både offentlige og private aktører. Region Nordjylland lægger selv ambitiøst ud med målsætning om at leve op til Paris-aftalens reduktionskrav.

Bidrag til en region i balance

Kultur er en vigtig medspiller til menneskelig vækst og kreativitet, demokratiforståelse, bosætning, virksomhedslokalisering og udvikling af lokalsamfundet. Det er derfor afgørende for hele Nordjylland, at der er en vis geografisk balance i de kulturelle tilbud.

Kultur skal ses i sammenhæng med livskvalitet og byudvikling, og dermed som medskaber af social og geografisk ligevægt.

Flere nordjyder skal have adgang til kulturelle oplevelser og mulighed for at udfolde sig kreativt. Der ligger

store muligheder i at se kulturen i sammenhæng med bl.a. sundhedsområdet. Det kan f.eks. være i behandlingen af psykiske lidelser, integration, indretning af hospitaler og skoler m.v.

Kunst kan også være et middel til at løse op for konflikter mellem mennesker, lige som den kan give sammenhængskraft mellem kulturer og skabe kreative rum for fælles aktiviteter.

Nordjylland har mest natur pr. indbygger:

Mere end 3.300 m² pr. indbygger – både skov, hede, klitter, enge og moser.

KERNEINITIATIVER

Strategisk energiplanlægning i Nordjylland (SEP NORD)

Der er store gevinster ved at omstille Nordjylland til at blive 100 % selvforsynende med vedvarende energi. Det kræver et tæt samarbejde at kunne planlægge og udnytte energien bedst muligt og derfor er de 11 nordjyske kommuner og Regionen gået sammen om initiativet Strategisk Energiplanlægning i Nordjylland (SEP NORD). Her samarbejdes om visioner og pejlemærker for at gøre fremtidens energiforsyning, baseret på vedvarende energikilder, til virkelighed i Nordjylland. Planen skal rumme praktiske løsninger og konkrete initiativer, som borgere og virksomheder involveres i, for at energiforbruget minimeres og den nordjyske viden og udvikling på området udnyttes.

Cirkulær økonomi

Stigende problemer med forurening, færre og dyre råvarer og flere forbrugere sætter vores natur og miljø under pres. For at imødekomme disse udfordringer, er det nødvendigt at omstille produktion og forbrug fra den traditionelle lineære tilgang og til cirkulær økonomi. Derved minimeres energi- og ressourceforbruget, materialer genbruges og nye forbrugsmønstre og deleøkonomier tages i anvendelse. Tiltag inden for cirkulær økonomi vil udgøre et vigtigt grundlag for en bæredygtig vækst i regionen, og skal hjælpe med at sikre, at såvel borgere som virksomheder er gearede til den grønne omstilling.

ØVRIGE INITIATIVER

- // Styrke de nordjyske muligheder for friluftsliv, kulturliv og oplevelser, så det fortsat kan bidrage positivt til bosætning, udvikling, sammenhængskraft og livskvalitet.
- // Understøtte innovationssamarbejde mellem videninstitutioner, virksomheder og rådgivere om udvikling af bedre og mere effektive grønne transport- og energiløsninger og energirenoveringer.
- // Fortsætte arbejdet med Region Nordjylland som klimaregion og videreudvikling af arbejdet med at Klimaregionen omfatter bæredygtighed i bred forstand, herunder deltagelse i Aalborg Bæredygtighedsfestival som partner og bidragsyder til Naturmødet.
- // Medvirke til at sætte kulturen på dagsordenen gennem videreudvikling og fortsat gennemførelse af Kulturmødet Mors.
- // Tværfaglige samarbejder inden for kultur- og sundhedsområdet, der kan bidrage til fysisk og mental sundhed, til forebyggelse, behandling, rehabilitering, samt trivsel og livskvalitet for borgerne.
- // Gennemføre forureningsundersøgelser og oprydning af jordforureninger, der udgør en risiko for menneskers sundhed, for grundvandet eller for overfladevand og natur.

Initiativer vil blive gennemført i partnerskaber af skiftende karakter og sammensætning, hvor hver deltager bidrager på baggrund af sine ressourcer, ansvarsområde og kompetencer.

SAMARBEJDS- RELATIONER

Nordjysk samarbejde

Samarbejdet om den regionale udvikling foregår i forskellige sammenhænge. De nordjyske kommuner og Region Nordjylland samarbejder om sundhed og infrastruktur mv. i Kontaktudvalget, bestående af de nordjyske borgmestre, 1. næstformand i regionsrådet og regionsrådsformanden.

De to parter har ligeledes siden 2015 samarbejdet i organisationen Business Region North Denmark (BRN) som en platform for erhvervspolitisk, handlingsorienteret samarbejde. Gennem en fælles indsats søger parterne i BRN at skabe vækst og udvikling i Nordjylland i tæt samarbejde med erhvervslivet og de nordjyske uddannelsesinstitutioner. Det gøres ved at identificere fælles udfordringer, arbejde sammen for at udvikle løsninger og drage fordel af hinandens styrker der, hvor det giver mening at løfte i fællesskab. Parterne har aftalt at fortsætte samarbejdet i 2019 og fremover vedr. regional udvikling generelt, herunder ikke mindst hvad angår varetagelse af nordjyske interesser i forhold til folketing og statsadministrationen.

Region Nordjylland har et tæt og formaliseret strategisk samarbejde med Aalborg Universitet om bl.a. sundhedsinnovation og -teknologi, hvor der er styrkepositioner og interessefællesskab. Disse samarbejder og lignende med UCN, SOSU Nord og private aktører er vigtige, da de har betydning for udvikling af den nordjyske sundhedssektor, samt øger antallet af forskningssamarbejder og kvalificerede sundhedsmedarbejdere.

Desuden har Region Nordjylland et tæt samarbejde med Aalborg Universitet, University College Nordjylland, de nordjyske erhvervsskoler og det regionale arbejdsmarkedsråd, RAR Nordjylland, om at sikre kvalificeret arbejdskraft til det private og offentlige arbejdsmarked – og dermed sikre en balanceret udvikling af hele Nordjylland.

Interregionalt og nationalt samarbejde

Region Nordjylland vil udnytte potentialet i at samarbejde med de øvrige danske regioner bl.a. inden for udvikling på sundhedsområdet, hvor regionerne også kan bidrage til at skabe stærke partnerskaber mellem sundhedssektor, forskningsenheder, virksomheder mv.

Sammenhængende trafikløsninger er et af de områder, hvor der vil være et samarbejde med staten og statslige selskaber. Region Nordjylland vil også bidrage til nordjysk udvikling ved at deltage i nationale sammenhænge, hvor regionens arbejde kan ses i relation til regionale og nationale indsatser f.eks. om kvalificeret arbejdskraft i den nye Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og i det nye erhvervshus' bestyrelse.

Internationalt samarbejde

Der findes en række udviklingsmuligheder for internationalt samarbejde, særligt i relation til Jyllandskorridoren fra Sverige og Norge i nord til Slesvig-Holsten og Hamborg i syd, men også i relation til Grønland og det arktiske område. En række EU-programmer støtter op om det internationale samarbejde, og den selvstændige forening Norddanmarks EU-kontor er med til at tiltrække vigtige midler til nordjysk vækst og udvikling til både region, kommuner, uddannelsesinstitutioner mv inden for områder af betydning for den regionale udvikling.

”Sammen står vi stærkere” er et fællesafsnit, udarbejdet af de nordjyske kommuner og Region Nordjylland i regi af BRN, til at indgå i de kommunale planstrategier og REVUS. Fællesafsnittet er derefter båret fra REVUS over i RUS. De erhvervs- og turismerettede dele vedrører alene kommunernes indsats, mens de øvrige dele er fælles for kommuner og region.

SAMMEN STÅR VI STÆRKERE

Med et stærkt og innovativt erhvervs- og uddannelsesmiljø og gode rammer for borgernes hverdagsliv, har Nordjylland et stort potentiale for at kunne klare sig i den nationale og internationale konkurrence. Det kræver et målrettet samarbejde på kryds og tværs af regionen – for udvikling og vækst kommer ikke af sig selv.

I Nordjylland står vi stærkere sammen, når vi evner at skabe fremtidens løsninger i fællesskab. Det gør vi på mange måder - blandt andet gennem Business Region North Denmark (BRN), hvor de nordjyske kommuner og Region Nordjylland arbejder sammen om en fælles vækst dagsorden. Ved at identificere fælles udfordringer, udvikle løsninger og drage fordel af hinandens styrker, øges sammenhængskraften og dermed forudsætningerne for vækst, udvikling og jobskabelse i hele Nordjylland.

Fælles vilkår for vækst og udvikling

En lang række fælles og globale vilkår påvirker Nordjyllands udvikling, ligesom Nordjyllands beliggenhed spiller en rolle for udviklingsmulighederne:

Globalisering og den teknologiske udvikling, særligt på det digitale område, åbner op for nye løsninger på samfundsmæssige udfordringer og giver nye forretningsområder for erhvervslivet, men det kræver ressourcer og de rette kompetencer, hvis mulighederne skal udnyttes optimalt.

Klimaforandringerne foregår hurtigere end nogensinde og giver anledning til at kigge mod bæredygtighed samt

nye og grønnere forretningsmodeller. Samtidig er der fortsat behov for omstilling til vedvarende energikilder for at reducere udledningen af CO₂.

Bæredygtighed sikres gennem et aktivt samarbejde om at finde fleksible og langsigtede innovative løsninger på tværs af regionen. Derved kan der opnås holdbare resultater for bæredygtig social, økonomisk og miljømæssig udvikling.

Den demografiske udvikling med en stigende levealder, en række unge, der flytter ud af regionen, og faldende ungdomsårgange betyder, at der bliver flere ældre og færre unge i Nordjylland. Urbaniseringen betyder samtidig, at bosætningen og væksten koncentrerer sig i de større byer. Dermed er der færre til at sikre virksomhedernes vækst og imødekomme behovet for uddannet og kvalificeret arbejdskraft.

Styrkepositioner og vækstpotentialer

Nordjylland skal styrkes ved at samarbejde strategisk og målrettet med de særlige stedbundne kvaliteter, styrkepositioner og vækstpotentialer, der er i regionen:

Det sammenhængende Nordjylland:

Nordjylland indgår i et nationalt og internationalt samspil af byer og regioner. Universitetsbyen Aalborg er en dynamo for regionen ligesom de større byer i kommunerne er det for hvert deres nærområde. Med 1/3 af regionens indbyggere, og væsentlige dele af det nordjyske erhvervsliv samlet i og omkring Aalborg, udgør byen et kraftcenter for landsdelens erhvervsudvikling. En positiv udvikling i Nordjylland er stærkt afhængig af nære relationer og samarbejde imellem erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og myndigheder i Aalborg og landsdelens øvrige kommuner.

De nordjyske byer er kraftcentre for kultur, innovation, erhverv og byliv. Byerne har forskellige styrkepositioner og roller inden for bosætning, erhverv, uddannelse, natur og kultur, og derfor skal der sættes på forskellige udviklingsstrategier alt efter den enkelte bys styrker og identitet i et sammenhængende Nordjylland. En positiv udvikling kræver, at der er nære relationer og samarbejder på kryds og tværs af regionen samt stærke internationale relationer og samarbejde. Vi er hinandens nødvendige forudsætninger og er alle afhængige af, at der er et net af attraktive og levedygtige byer og oplande.

Det virksomme og entreprenante Nordjylland:

Nordjylland har et robust og mangfoldigt erhvervsliv, hvor den industrielle fremstilling er af stor betydning og hvor der er særlige styrkepositioner inden for bæredygtig energi, IKT, fødevarer, turisme og logistik. Nærheden til Skagerrak, Kattegat og Limfjorden sikrer de maritime erhverv og de fem store nordjyske erhvervshavne en særlig styrkeposition, som giver vigtige transportveje for både gods og mennesker. Med en stærk iværksætterindsats, er der endvidere et solidt grundlag for at sikre fødekæden af nye virksomheder og vækstiværksættere i hele Nordjylland.

Det kompetente Nordjylland:

Aalborg Universitet giver, med sine mange internationale styrkepositioner og kompetencer, Nordjylland en særlig position, som er afgørende for Nordjyllands udvikling. Sammen med professionshøjskoler og et net af erhvervsfaglige og mellemlange videregående uddannelsesinstitutioner er universitetet med til at levere veluddannet arbejds- og innovationskraft til erhvervslivet. En fælles indsats allerede i folkeskolen og det at sikre decentrale uddannelsesmuligheder er særlig vigtig for den fremtidige samfunds- og erhvervsudvikling herunder adgang til kvalificeret arbejdskraft.

Det grønne og energiske Nordjylland:

Der er stort potentiale i at styrke indsatsen inden for bæredygtighed, brug af grøn teknologi og nye grønne forretnings- og samarbejdsformer. Nordjyllands styrkeposition inden for energiteknologi kan f.eks. understøttes igennem fælles, strategisk energiplanlægning, som fremmer teknologiske løsninger og systemer inden for vedvarende energi.

Det forbundne og mobile Nordjylland:

En stærk nordjysk infrastruktur er en forudsætning for at styrke mobiliteten og skabe vækst og beskæftigelse. Infrastruktur binder Nordjylland sammen og forbinder regionen med resten af Danmark. Hvis vækstpotentialerne i Nordjylland skal udnyttes optimalt, er det vigtigt, at det bliver nemmere at flytte mennesker, gods, viden, ideer og data rundt i regionen. Derfor skal der samarbejdes målrettet om at styrke både de fysiske og digitale forbindelser i og mellem Nordjylland og resten af Danmark.

Det attraktive Nordjylland:

Nordjylland udmærker sig på flere områder – også i en international sammenhæng. Det gælder f.eks. de mange nordjyske turistattraktioner, de fantastiske kyststrækninger, naturoplevelser og kulturperler, som danner et godt grundlag for oplevelser, bosætning og rekreation og er med til at løfte hele regionen.

EFFEKTER, INITIATIVER OG OPFØLG- NING HERPÅ

Vigtigt at følge op på strategiens effekter og initiativer.

Strategien indeholder en række effektmål, som kan ses på de følgende sider. Disse er udvalgt for mere konkret at kunne sige om strategien bevæger sig mod realisering af sine mål. Der vil i denne forbindelse blive udarbejdet en årlig regional vækstredegørelse til det politiske system, som dels opdaterer udviklingen i effektmålene, dels identificerer nye udfordringer og behov, som måtte dukke op over de næste fire år.

Vækstredegørelsen vil ligeledes indeholde en status på gennemførelsen af strategiens initiativer. Regionen vil tage initiativ til, at så mange som muligt af de i strategien nævnte initiativer iværksættes inden for det regionale partnerskab, der står bag RUS. Nogle initiativer vil Regionen selv tage lead på, mens andre partnere vil tage lead på andre initiativer. Det er ikke på forhånd aftalt, hvem der har lead på hvilke initiativer, men dette vil blive aftalt løbende.

EFFEKT MÅL	UDGANGSPUNKT FOR BEREGNING
Et sammenhængende Nordjylland	
I 2025 har minimum 95 pct. af alle nordjyder adgang til 1 Gbit forbindelser, og alle har adgang til mindst 100Mbit download og 30 Mbit upload.	I 2019 havde 75 pct. adgang til min. 1 Gbit forbindelser og 92 pct. adgang til 100 Mbit download og 30 Mbit upload.
I 2025 er finansiering af 3. Limfjordsforbindelse sikret, og etableringen godt i gang.	Linjeføring over Egholm er politisk fastlagt og bygge-linje-sikret. Arealopkøb og opdatering af VVM er påbegyndt.
De tre trafikakser Hanstholm-Skive-Herning, Thisted-Aalborg og Fjerritslev-Hobro udbygges.	Udfordringer med fremkommelighed på vejakserne er kortlagt ved en analyse i 2017.
I 2025 benytter 8 pct. flere passagerer den kollektive trafik.	33,6 mio. passagerer benytter den kollektive trafik i 2018.
I 2025 er befolkningstilbagegangen i landdistrikterne ophørt.	Tilbagegangen var 1200 personer i 2018.
Aktiviteterne i indsatsområdet har særligt effekt på disse af FN's verdensmål: 3 SUNDHED OG TRIVSEL 9 INDUSTRI, INNOVATION OG INFRASTRUKTUR 17 PARTNERSKAB FOR HANDLING 	
Effektmål er i ikke-prioriteret rækkefølge. For en nærmere definition af de enkelte mål, samt beskrivelse af måle-metode og kilde, henvises til bilag 2.	

EFFEKT MÅL	UDGANGSPUNKT FOR BEREGNING
Et kompetent Nordjylland	
I 2025 har 85 pct. i arbejdsstyrken en erhvervskompetencegivende uddannelse.	I 2018 havde 76,7 pct. af arbejdsstyrken en erhvervskompetencegivende uddannelse.
I 2025 vælger mindst 33 pct. en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse.	25,7 pct. af afgangselever tilmeldt som førsteprioritet i 2019.
I 2025 udgør kursister i formaliseret efter- /videreuddannelse 55 pct. af arbejdsstyrken.	I 2017 udgjorde kursister 45,5 pct. af arbejdsstyrken.
I 2025 starter 20 pct. flere på en videregående STEM-uddannelse i Nordjylland.	I 2018 er tilgangen til videregående STEM-uddannelser på 3.600 personer, svarende til 34 pct. af alle videregående uddannelser.
I 2025 er investeringer i forskning og udvikling steget til 2 pct. af BNP	I 2017 udgjorde investeringer i forskning og udvikling 1,6 pct. af Region Nordjyllands BNP
Aktiviteterne i indsatsområdet har særligt effekt på disse af FN's verdensmål: 4 KVALITETS- UDDANNELSE 8 ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST 17 PARTNERSKAB FOR HANDLING 	
Effektmål er i ikke-prioriteret rækkefølge. For en nærmere definition af de enkelte mål, samt beskrivelse af målemetode og kilde, henvises til bilag 2.	

EFFEKT MÅL

UDGANGSPUNKT FOR BEREGNING

Et attraktivt og bæredygtigt Nordjylland

a) I 2025 er udledningen af drivhusgasser reduceret med 50 pct. i forhold til niveauet i 1990, svarende til en reduktion på 5,5 mio. ton CO2-ækvivalenter.

b) I 2030 er udledningen af drivhusgasser reduceret med 70 pct. ift. niveauet i 1990, svarende til en reduktion på 7,7 mio. ton CO2-ækvivalenter.

Udledningen af drivhusgasser er i 2018 på 8 mio. ton CO2-ækvivalenter. Det er en reduktion på 27 pct. (3 mio. ton CO2-ækvivalenter) i forhold til niveauet i 1990.

I 2025 kommer 45 pct. af energiforbruget fra vedvarende energikilder.

34,5 pct. af energiforbruget stammer fra vedvarende energikilder i 2018.

På de resterende 400 lokaliteter med indsats over for grundvand, vil der være udført en forureningsundersøgelse inden 2025.

Ved begyndelsen af 2019 var 1.100 af regionens lokaliteter med indsats over for grundvand undersøgt.

I 2025 deltager mindst 89 pct. af nordjyderne i mindst tre kulturaktiviteter.

81 pct. af nordjyderne deltog i mindst tre kulturaktiviteter i 2018.

I 2025 er 95 pct. af kørslen med regionale busser fossilfri.

I 2019 var ca. 12 pct. af kørslen med regionale busser fossilfri (35.000 køreplantimer ud af 282.000 køreplantimer).

Aktiviteterne i indsatsområdet har særligt effekt på disse af FN's verdensmål:

Effekt mål er i ikke-prioriteret rækkefølge. For en nærmere definition af de enkelte mål, samt beskrivelse af målemetode og kilde, henvises til bilag 2.

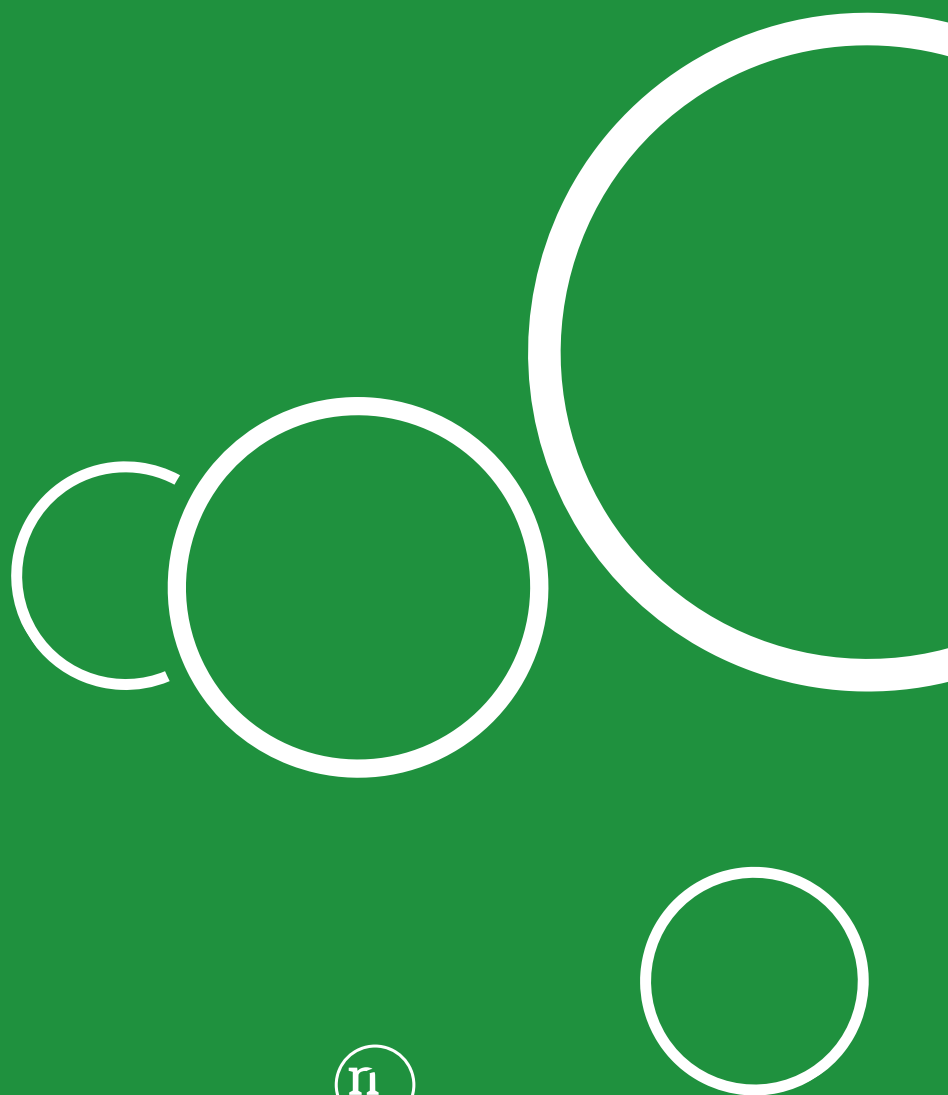

BILAGSOVERSIGT

Bilag 1: Nordjylland i dag

Bilag 2: Effekter og målemetoder

Maj 2020

www.rn.dk

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder